

Jozef maakt zich bekend

Periodethema: Jozef
Genesis 44 en 45

KERNTEKST

‘Maar nu, weest niet bekommerd en de toorn ontsteke niet in uw ogen, omdat gij mij hierheen verkocht hebt; want God heeft mij voor uw aangezicht gezonden tot behoudenis des levens’ (Gen. 45: 5).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Wees niet bedroefd of heb er geen spijt van wat jullie met mij hebben gedaan. De Heere heeft in Zijn goedheid en wijsheid het zo bestuurd dat wij nu niet van honger hoeven te sterven. Wat jullie tegen mij ten kwade hebben gedacht, heeft God ten goede gedacht.

BEGINSITUATIE

Vandaag sluiten we de vertellingen over het leven van Jozef af.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen nogmaals wijzen op de Borg en Middelaar Jezus Christus.
- Dat God de slechte bedoelingen van de broers omgebogen heeft tot goede bedoelingen.
- Dat leugen en bedrog altijd uitkomen.
- Dat er bij de Heere vergeving is van al onze zonden.

INDELING

- De broers worden achtervolgd door een knecht van Jozef.
- De beker wordt gevonden in de zak van Benjamin.
- Alle broers gaan mee terug naar het huis van Jozef.
- Juda is borg voor Benjamin en pleit voor hem.
- Jozef maakt zich aan zijn broers bekend.

- Jozef nodigt hen uit om in Egypte te komen wonen.
- Jakob gaat naar Egypte.

OPMERKINGEN

Lees zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus.

ZINGEN

Psalm 72: 11; 75: 1; 133: 3.
‘Jozef zoekt zijn grote broers’.

UITLEG VAN DE PSALM

De Heere doet wat Hij beloofd heeft. Hij is de Getrouwe, wat Hij zegt, maakt Hij waar. Ook voor Jakob en zijn zonen doet Hij alles ten goede keren. Jozef leeft en kan voor hen zorgen.

MATERIALEN

Neem een mooie goud- of zilverkleurige beker mee.

BORDPLAN

Schrijf op het bord de woorden ‘Jozef en Jezus’. Laat de kinderen nogmaals de vergelijkingen opnoemen en schrijf die erbij.

INTRODUCTIE

Wat werden de broers van Jozef nu vriendelijk ontvangen in het paleis. Heel anders dan de vorige keer. Ze mochten zelfs mee-eten aan de tafel van de koning! Het was wel vreemd dat de broers precies op de goede volgorde aan tafel zaten. Van de oudste naar de jongste. Ook was het vreemd dat Benjamin vijf keer zoveel eten kreeg als de anderen. Toch waren ze niet jaloers op Benjamin.

BRUGZIN OF BEGINZIN

‘Kijk eens achterom, wat is dat daar in de verte? Het lijkt wel of er iemand achter ons aan komt.’ De broers van Jozef kijken verschrikt om. En wat zien ze? Een knecht van de koning komt met grote snelheid dichterbij. Hij kijkt boos! Wat zou er aan de hand zijn?

Vertelling

De broers van Jozef zijn 's morgens vroeg vertrokken uit het paleis van de onderkoning. Deze keer was de onderkoning erg vriendelijk voor hen geweest. Ze mochten allemaal mee-eten. Benjamin mocht ook weer mee naar huis gelukkig. De onderkoning vroeg ook naar hun oude vader: ‘Leeft hij nog?’ En nu komt er een knecht van de koning met grote haast achter hen aan! De broers kijken elkaar bang aan. De knecht van de koning heeft hen snel ingehaald en roept: ‘Is mijn heer niet goed voor jullie geweest? Waarom nemen jullie de beker mee, waaruit mijn heer altijd drinkt? Willen jullie op deze manier de koning bedanken, door zijn beker te stelen?’

De beker gestolen? Zegt die knecht dat zij de beker van de koning hebben gestolen? ‘Natuurlijk hebben we dat niet gedaan. Kijk zelf maar in de zakken met koren. Kijk maar in onze tassen. Wij hebben niets gestolen. Wij hebben toch ook het geld weer meegebracht wat in onze zakken met koren zat de vorige keer? Ga maar zoeken. Degene bij wie de beker gevonden wordt, moet sterven en wij zullen allemaal uw slaven zijn.’

‘Nee’, zegt de knecht. ‘Alleen degene bij wie de beker gevonden wordt, moet mee naar de onderkoning.’ De knecht begint te zoeken in alle zakken met koren. Hij begint bij de oudste broer, bij Ruben. Bovenin de zak met koren ligt het geld wat ze hebben betaald. ‘Oh, hoe komt dat geld erin?’ Dan wordt de zak van Simeon opengemaakt. Ook daar ligt het geld bovenop de koren. Ook bij Levi. Ook bij Juda. Zo worden alle zakken doorzocht, van de oudste broer tot de jongste. Hoe kan dit nu weer? denken de broers. De knecht kent ons niet eens en toch weet hij wie de oudste broer is! De knecht is bijna klaar met zoeken. Zie je wel, denken de

broers, wij zijn eerlijke mannen. Wij hebben de beker van de koning niet gestolen. ‘Ha’, roept de knecht ineens. ‘Kijk eens wat we hier hebben?’ De knecht houdt de beker omhoog. De beker is gevonden in de zak van Benjamin. De broers kijken elkaar aan, maar begrijpen er niets van. Is Benjamin een dief? Nee, dat geloven ze niet. Maar wat is er dan gebeurd? Benjamin had de beker ook niet gestolen. Gelukkig maar!

*Stelen is zonde. Dat weten wij wel, hé? Wij stelen toch ook niet stiekem iets van mama? Daar doen we mama verdriet mee. Maar wat nog veel erger is, daar doen we de Heere verdriet mee. Maar hoe kwam die beker en dat geld dán in de zak van Benjamin? Weet je wie dat had gedaan? Jozef. Heeft Jozef dat zelf gedaan? Ja! Maar waarom dan? Jozef doet dit niet om zijn broers te plagen, maar om hen te beproeven. Daarom had hij Simeon in de gevangenis laten opsluiten. Daarom had hij gezegd dat Benjamin mee moest komen. Jozef wil weten of de broers nog steeds vol zitten met boosheid. Of ze spijt hebben gekregen van alles wat ze gedaan hebben. Jozef wil weten of ze Benjamin en hun oude vader echt lief hebben. Hij wil kijken of de broers veranderd zijn. Of ze nog erg jaloers zijn, net als vroeger. Daarom kreeg Benjamin ook vijf keer zoveel eten als de andere broers. Hij wilde zien hoe ze zouden reageren. *God beproeft soms ook de mensen die in Hem geloven. Hij wil dan weten of het ze werkelijk om Hem te doen is.* Wat gaat er nu met Benjamin gebeuren? Gelukkig laten ze Benjamin niet in de steek. Ze willen allemaal mee terug naar het paleis. ‘Nee’, zegt de knecht, ‘alleen hij moet mee naar het paleis.’ Hij wijst Benjamin aan. ‘De anderen mogen naar huis.’ De broers scheuren hun kleren. Ze laten zien dat ze heel erg verdrietig zijn. Wat zal hun oude vader verdrietig zijn als hij dit hoort! Ze binden de zakken weer op hun ezels en gaan met de knecht mee naar de stad.*

Als ze weer in het paleis terugkomen, buigen ze heel diep voor de onderkoning. Wat kijkt hij boos! Dan doet Juda een stap naar voren. Weet je nog wat hij aan zijn oude vader had beloofd? Weet je nog dat Juda borg wilde zijn voor zijn broer Benjamin? Dat gaat nu gebeuren. Juda zegt: ‘O koning, wij zullen allemaal uw slaven zijn. Dit is de straf van God voor de zonden die wij gedaan hebben. Laat mij maar hier blijven, maar laat Benjamin alstublieft terug naar zijn vader gaan. Onze vader Jakob is toch al zo verdrietig, omdat Jozef niet meer leeft.’ *Horen jullie dat? Juda wil borg zijn, hij wil de schuld krijgen, hij wil de straf dragen, dan mag Benjamin vrij zijn. Op wie lijkt Juda hier? Op de Heere Jezus. Hij kwam naar deze wereld om Borg te zijn, om de straf*

te dragen. Deed de Heere dat voor mensen die zo goed waren? Nee, Hij kwam naar deze aarde voor zondaren. Voel jij ook dat je niet zonder de Heere kunt leven? Voel jij ook dat je de Heere niet kunt missen? Heb jij de Heere lief? Dan wil Hij ook voor jou de straf dragen. Dan wil hij al jouw zonden vergeven. Hij wil het niet alleen, Hij kan het ook. Hij is almachtig! Juda spreekt heel eenvoudig en vol gevoel tot Jozef. De broers zijn nu totaal vernederd, dat ziet Jozef wel. Er is nu geen trots, geen afgunst, geen jaloezie meer. Jozef ziet dat ze eerlijk zijn, hier heeft hij op gewacht. Wat is het belangrijk dat we als broers en zussen goed en vriendelijk met elkaar omgaan. Dat we elkaar helpen, naar elkaar luisteren, elkaar liefhebben. Geen ruzie maken of jaloeiers zijn. Waar liefde woont, gebiedt de HEERE de zegen.

Nu kan Jozef zijn geheim niet meer verbergen. Snel stuurt hij al zijn knechten weg. Hij loopt naar zijn broers toe. Hij kijkt niet boos meer. Jozef heeft tranen in zijn ogen. Hij huilt heel erg. Dan roept hij het uit: 'Ik ben Jozef, leeft mijn vader nog?' De broers schrikken enorm. Ze kunnen van schrik niet meer praten. Is die strenge, machtige onderkoning hun broer Jozef? Moeten ze nu toch nog naar de gevangenis? Zullen ze nu toch nog gestraft worden? Moeten ze nu sterven? Hoor eens wat Jozef zegt: 'Kom toch dichterbij. Ja, ik ben Jozef, die jullie naar Egypte hebben verkocht. De Heere heeft ervoor gezorgd dat ik in Egypte kwam. De Heere heeft ervoor gezorgd dat ik onderkoning werd. Nu hoeft niemand van ons van honger te sterven.' Hij geeft zijn broers niet de schuld. Ze krijgen geen straf.

Er gebeuren weleens heel nare dingen in ons leven. Soms begrijpen we veel later pas wat de Heere daarmee bedoelde. De duivel had wel graag gewild dat het nageslacht van Abraham was gestorven van de honger. Maar God heeft met dit alles een goede bedoeling gehad, om het volk van de belofte in leven te houden. Uit dit volk zou ook de Heere Jezus geboren worden. Door het sterven van de Heere Jezus kwam de echte verlossing. Een verlossing van alle zonden en schuld voor een ieder die in Hem gelooft. De hand van de Heere, Die ons leven leidt, is een goede hand! Het is niet goed wat de broers hebben gedaan, maar de Heere wilde het toch gebruiken om een heel volk in het leven te behouden. Jozef zegt: 'Ga het maar gauw aan vader vertellen en zeg hem dat ik over heel Egypte regeer. Vertel alles wat je hier gezien hebt. Jullie mogen allemaal hier komen wonen, want er komen nog vijf jaren van hongersnood.' Dan kust Jozef zijn broers. Eerst Benjamin. Allebei moeten ze huilen. Dan krijgen de andere broers ook een kus en huilen ook. Wat is de Heere goed!

Farao hoort ook dat de broers van Jozef zijn gekomen. De broers moeten terug naar Kanaän gaan om hun families op te halen. Farao zegt dat ze in het mooiste stukje van Egypte mogen wonen en dat er genoeg eten voor hen is. Farao zal ook voor wagens zorgen om alles mee te nemen als ze in Egypte komen wonen. Jozef geeft zijn broers nog heel veel dingen mee. Eten en drinken voor onderweg, maar ook wisselklederen, dat zijn een soort feestkleren. Maar alleen Benjamin krijgt ook nog veel geld mee en vijf wisselklederen. Voor zijn vader geeft Jozef ook veel mee. Hij neemt tien ezels en tien ezellinnen en daar laadt hij allemaal goede en dure dingen op die in Egypte te koop zijn. Ook koren, brood en eten voor onderweg. Wat zullen de broers elkaar veel te vertellen hebben gehad onderweg. Nu moeten ze het nieuws nog aan hun oude vader gaan brengen. Nu zal vader Jakob horen dat ze al die jaren hebben gelogen over Jozef. *Ja, alles komt uit. Ook al het verkeerde wat wij hebben gedaan. Want de Heere weet en ziet alles. Alleen als je eerlijk bent, krijg je blijdschap in je hart. Eerlijk tegen de Heere en eerlijk tegen andere mensen.* Zodra ze thuiskomen zeggen ze direct: 'Jozef leeft nog, ja, ook is hij onderkoning in het hele land van Egypte!' Ze vertellen alles wat er gebeurd is. O, wat zal Jakob blij zijn! Maar nee, in de Bijbel staat dat hij helemaal niet blij was. Hij gelooft er niets van. Dit kan toch niet waar zijn. Dan vertellen ze het hele verhaal nog een keer en nemen hun vader mee naar buiten.

Als Jakob al die wagens, ezels en ezellinnen ziet, met al die spullen erop, dan moet hij het wel geloven. Er komt weer nieuwe kracht in hem en hij roept: 'Mijn zoon Jozef leeft nog! Ik zal gaan en hem zien, voordat ik sterf!' Jakob gelooft dat hij Jozef zal terugzien. En dat is ook gebeurd. Jakob heeft nog zeventien jaar geleefd in Egypte. Zeventien jaar lang kon Jozef nog voor zijn oude vader zorgen. Farao gaf aan Jakob en zijn zonen een apart stuk land waar ze mochten wonen. Dat land was mooi en vruchtbaar, het land Gosen. De hongersnood ging nog vijf jaar door, maar Jozef zorgde dat niemand honger had. Zo hield de Heere hen in het leven, omdat uit hen dé Verlosser, de Heere Jezus geboren zou worden.

AFSLUITING

Jakob dacht dat Jozef niet meer leefde en nu hoort hij dat Jozef onderkoning is en leeft! Op wie lijkt Jozef? Jozef lijkt op de Heere Jezus. Hij is ook uit de dood opgestaan. De Heere Jezus is ook Koning geworden en nog veel belangrijker dan Jozef. Jozef zorgde dat zijn vader en broers genoeg eten hadden. Zo zorgt de Heere ook voor jou.

VERWERKING

- Praat na over 'borg' zijn.
- Praat na over 'eerlijk zijn' en welke gevolgen het heeft als je niet eerlijk bent.
- Vraag de kinderen wat de overeenkomsten zijn tussen de Heere Jezus en Jozef.
- Zing het laatste couplet van het lied 'Jozef zoekt zijn grote broers.'

*God heeft alles omgekeerd,
Jozef wordt als vorst vereerd,
en het kwade valt in duigen
en de broers ze moeten buigen:
zo houdt God door Jozefs hand
't volk van Israël in stand.*